

091031 Alla helgons dag Claes Strömqvist

I Nerikes Allehanda kan vi på familjesidan läsa en kort presentation av dagens namn. En del har ju ändrats på senare tid, men fortfarande känner vi igen många älskade helgon från kyrkans 2000 åriga historia. Under okt t ex Franciskus av Assisi den 4:e, Birgitta av Vadstena den 7:e, evangelisten Lukas den 18:e, aposteln Simon den 28:e. Av någon anledning förtigs i tidningen att våra namnsdagar har sitt ursprung i kyrkans helgonkalender. Visst vore det intressant att få läsa något om de kvinnor och män som med sina liv och sin död bekant sin tro och sin kärlek till Jesus. Inte bara hur populära deras namn är och har varit den sista tiden.

Med tiden blev de så många, att årets dagar inte räckte till. Sedan 800-talet har därför 1 nov firats som allhelgonadagen. Hos oss är numera lördag före den första söndagen i november Alla Helgons dag. En dag av vördnad och tacksamhet för modiga kristna. En dag av utmaning och inspiration att fördjupa vår tro och hängivenhet. En dag som påminner om Påskens konsekvenser: Att dödens absoluta makt är bruten och att gemenskapen med och kring den Uppståndne och Levande Herren Jesus börjar här och fullkomnas där. En dag då vi får glädjas över att våra namn genom dopet är skrivna i Livets bok. Och där kan varken ondskan eller döden komma åt att stryka ut dem.

Helgonen visar att kristen tro och kristet liv är något som fungerar för alldeles vanliga människor. De har i Kyrkans gemenskap lyssnat till, lytt och delat lidandet med Jesus. Att ledande opinionsbildare har svårt med Jesus, får vi räkna med. Men vi som anat det ljus i mörkret och den öppning i det tillslutna, som Han erbjuder alla, kan inte nog värdesätta Honom och Hans Helgon.

Att lyssna till Jesus är början. Evangeliet i dag är inledningen på bergspredikan. ”När Jesus såg folkskarorna, gick han upp på berget. Han satte sig ner och hans lärjungar kom fram till honom. Han började undervisa dem”. De första lärjungarna - som också är det främsta i martyrernas och helgonens skara - de gjorde inget annat märkvärdigt än att de satte sig vid Jesu fötter. Och de fick höra en predikan, som inte blev glömd så fort den var över – utan en som bevarats för all framtid, så att vi alla kan lyssna till den.

”Saliga de...” Nio gånger upprepar Jesus de orden: ”saliga de...” Här behöver vi lyssna ordentligt och med öppet sinne och hjärta. För det Han säger är så paradoxalt annorlunda, att det går på tvärs mot alla våra förutfattade meningar.

”Salig.” Vad menar han med det? Hos oss har det blivit modernt att säga salig om något som har med ett lyckorus att göra. Och det ligger mycket av just lycka i det bibliska begreppet. Men här i världen är underbart kort. Lyckan är skör och övergående. Medan den salighet som Jesus talar om är ett bestående tillstånd - oberoende av känslsvängningar och yttre omständigheter. Redan här och nu ger Han oss en försmak av den fullständiga lyckan och saligheten i Guds rike.

Vi kunde förvänta att Han säger: Saliga de som är friska och lyckade. De som får leva ett gott liv, är omtyckta och befriade från allt som gör livet tungt och plågsamt.

I stället raka motsatsen: ”Saliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket. Saliga de som sörjer, de skall bli tröstade. Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade.”

Saligheten är alltså inte en belöning till en egen kategori av människor, ungefär som våra toppdirektörer, idrottsstjärnor och popartister med deras astronomiska löner och bonusar. Något vi aldrig kan drömma om. Nej saligheten är en gåva till den tomhänste, verklig tröst åt den som har anledning att gråta, mat och dryck för den som är hungrig och törstig på ett helt och ett autentiskt liv.

Saligprisningarna kommer först i Jesu undervisning. Han proklamerar det nya som nu gäller i den här gamla världen. Han kommer hit och bjuder hela världen denna bestående lycka och framtid. Hans lärjungar genom tiderna, kända helgon och okända, har gjort den svindlande erfarenheten, att det Han säger saknar motsvarighet och att det är sant och visst. De har alltså till att börja med bara suttit ned, lyssnat och tagit till sig denna befriande undervisning. Svårare är det inte. På ett annat ställe säger Jesus: ”Saliga de som hör Guds ord och tar vara på det.”

Detta sätt att lyssna får som konsekvens en självklar vilja att följa och lyda. ”Saliga de ödmjuka, saliga de barmhärtiga, saliga de renhjärtade, saliga de som håller fred.” Saligheten kan inte skiljas från Kristus den Ödmjuka, den Barmhärtige, den Renhjärtade och Fredstiftaren, Den sanna människan. Här finns ett helt livsprogram. Att själv bli mer och mer mänsklig, att bli den man blev i dopet. Att leva det nya livet i Kristi efterföljd.

Här har vi nu mångas erfarenhet under Kyrkans historia till vår hjälp. Det är ett känt faktum, att helgonens tro och liv uppvisar en samstämmighet. Att de inte motsäger varandra. Det hör till den rikedom som lyssnandet till och lydanden för Jesus ger oss. Vi blir insatta i ett så stort sammanhang. Vi får räkna dem som gått före oss på den här vägen och nått målet som våra systrar och bröder. Och från sin position i Guds närhet följer de oss och ber för oss att vi inte skall ge upp, när det tar emot, när ledan sätter in och när det minst av allt känns saligt att gå den här vägen.

Detta sista är också något som hör till och som helgonen är förtrogna med. De har inte rört sig i de högre sfärerna ovanför provningar och lidanden, utan smakat på det mesta i den vägen. I de två sista saligprisningarna tar Jesus upp detta: ”Saliga de som förföljs för rättfärdighetens skull... saliga är ni när man skymfar och på allt sätt förtalar er för min skull...”

Lidandet till följd av lyssnandet och lydanden, men också allt annat lidande delar denne Jesus med oss. Må våra lidanden och vår kommande död föra oss in i en djupare relation och samhörighet med Honom. Så att vi kan dela den helige Paulus´ erfarenhet och övertygelse. En Paulus som mer än de flesta lidit i Jesus efterföljd, men också av smärtsam sjukdom. Och ändå kan han upprepande skriva: ”Jag menar att våra lidanden i denna tid ingenting betyder mot den härlighet som skall uppenbaras och bli vår.” ”Jag är viss om att varken liv eller död, varken krafter i höjden eller i djupet ska kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre.”

Ett nytt sätt att lyssna till Honom som är Ordet från Gud, en villighet att lyda Honom och ett nytt perspektiv på lidandet är vad alla helgon, på deras dag, vill uppmuntra oss till, så vi tillsammans med dem kan bekänna vår heliga tro: